

sequeretur et ego singula illa quæque testimonia, nisi apud animam fidèlem de his quoque quæ supra breviter intimata sunt, sancti Spiritus divinitas eluceat: maxime quia et nunc mihi non tam disputatio de Spiritu sancto proposita est, quam ut de divino ejus nomine pia confessio signaretur. Hoc tamen ad compendium probandæ divinitatis ejus subdam, quod etiam per hoc ipsum Deus probatur Spiritus sanctus, per quod ostenditur non esse creatura. Omne enim quod est, aut divinitas est, aut creatura: sed Spiritus sanctus hoc ipsum existens, sine initio et fine, non est creatura: ergo Spiritus sanctus res est divinitatis, quia incorruptibilis et indemutabilis et sempiternus Spiritus Dei. Una est ergo divinitas Patris et Filii et Spiritus sancti, sicut et una sanctitas ejusdem perfectæ et inseparabilis Trinitatis.

IV. Sed hic finem faciamus: in quantum enim quis intentior ad sacras Scripturas de fide loqui voluerit, in tantum non deerit quod loquatur. Hoc autem non ambigo, quod si quis forte eloquens hæc ipsa legerit, delinquentiam incompti sermonis inveniet; non tamen, si fidelis est, piæ confessionis errorem, quam quidem in nobis ex Dei gratia præstitam cupinus usque ad mortem, auxilio ejus qui præstitit, vindicare sine labe communionis hæreticorum atque prævaricatorum, quia et Deo teste metulimus eorum damnationis participes inveniri.

¹ *Intimo.*

A Viderit si quis putat se de eorum societate reum non posse fieri, habens conscientiam propriæ fiduciam, quia fidem integram vindicat ita, ut numquam ipse ejus fidei prævaricator exstiterit: tamen ego in causa Dei cautius timere compellor; siquidem et de ipsis cautum legimus: *Hæreticum hominem post unam correptionem devota, sciens quoniam per-versus est hujusmodi, et peccat, et est a semetipso damnatus (Tim. III, 10, 11).* Sed et de pœna prævaricatorum legimus, dicente Esaia: *Et veniet omnis caro in conspectu meo adorare in Hierusalem, dicit Dominus Deus. Et procedent sancti, et videbunt membra hominum qui prævaricati sunt in me. Vermis eorum non morietur, et ignis eorum non exstinguetur: et erunt in visione omni carni (Isa., LXVI, 23, 24).* Sed et Apostolus ait: *Nolite jugum ducere cum infidelibus (II Cor., VI, 14)*; quia et alibi idem Apostolus post descriptionem malorum: *Non solum, inquit, qui faciunt ea, sed etiam qui consentiunt facientibus ea (Rom., I, 32).* Et multa alia sunt testimonia divina, quibus supradictorum consortium prohibetur. Sed ego hæc ipsa, licet breviter, ¹ intimavi, ne nos de vana superstitione credat aliquis nolle communicare cum talibus, quos perspicit per divinam sententiam reprobari. Divinitas te incolumem ac beatam in fide sui nominis etiam in regno cœlorum præstet cum tuis omnibus affectibus inveniri.

FAUSTINI PRESBYTERI FIDES,

THEODOSIO IMPERATORI OBLATA,

IN CODICEM CANONUM ET CONSTITUTORUM ECCLESIE ROMANÆ RECEPTE.

Sufficiebat fides conscripta apud Nicæam adversus hæresim Arianam: sed quia pravo ingenio quidam sub illius fidei confessione impia verba commutant¹, nobis invidiam facientes, quod veluti hæresim Sabellii tueamur; paucis et contra Sabellium primæ fidei confessione signamus, et contra hos qui sub nomine catholicæ fidei impia verba defendunt, dicentes tres esse substantias; cum semper catholica fides unam substantiam Patris et Filii et Spiritus sancti confessa sit.

Nos Patrem credimus, qui non sit Filius, sed habeat Filium de se sine initio genitum, non factum; et Filium credimus, qui non sit Pater, sed habeat patrem, de quo sit genitus, non factus; et Spiritum sanctum credimus, qui sit vere Spiritus Dei. Unde et divinæ Trinitatis unam substantiam confitemur;

¹ *Cod. Thuan. miscent. Al. commiscent.*

C quia qualis est Pater secundum substantiam; talem genuit et Filium: et Spiritus sanctus, non creatura existens, sed Spiritus Dei, non est alienus a substantia Patris et Filii; sed est ejusdem et ipse substantiæ cum Patre et Filio, sicut ejusdem deitatis. Nam qui nos putant esse Apollinaristas, sciant quod non minus Apollinaris hæresim execramur quam Arianam. Miramur autem illos catholicos probari posse, qui Patris et Filii et Spiritus sancti tres substantias confitentur. Sed et si dicunt, non se credere Filium Dei, aut Spiritum sanctum creaturam, tamen contra ² impiam fidem sentiunt, cum dicunt tres esse substantias: consequens est enim, ut tres deos confitentur, qui tres substantias confitentur. Quam vocem semper Catholici execrati sunt.

² *Sic edit. At legendum videtur *piam*.*